

A U S T R A L S K É

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

LISTY

AUSTRALSKE LISTY

ČÍSLO 14 RIJEN 1992

Registered by Australia Post
Publication No NBQ - 3910 \$2.60

OTAKAR KUBÍN

se narodil v roce 1883 a zemřel v roce 1969. Francouzsky jeho jméno znělo Othon Coubine. Patřil k těm nemnoha umělcům, jejichž jméno má skutečně světový zvuk. Ve dvacátých letech, kdy jeho sláva vrcholila se o Kubínově díle vydávaly knihy ve Francii, Německu, Itálii a dokonce i v Japonsku. Jeho obrazy najdeme v nejznámějších světových galeriích. Po studiích na pražské Akademii výtvarných umění se seznámil s impresionismem, i vango-govským expresionismem. V roce 1912 odchází do Francie, kdesi během krátké doby vytvořil svůj vlastní styl v duchu tzv. novoklasicismu. V tomto stylu ma-luje svá nejobdivovanější díla, zasněné a sluncem zalité krajiny Provence, v nichž spojuje francouzský smysl pro řád se slovanskou měkkostí a prostotou. "Chci být snadno k porozumění, chci být upřímným k sobě i ke svým bližním", tak znělo jeho umělecké krédo.

ZPRÁVY

Neznámí pachatelé zavraždili bývalého polského premiéra P. Jaroszewicze a jeho manželku v jejich domě ve Varšavě.

Na Bratislavském hradě se konal slavnostní akt podepsání Ústavy SR. Za účasti nejvyšší politické reprezentace ČSFR, ČR, SR, ústavu podepsali předseda SNR I. Gašparovič a předseda vlády SR V. Mečiar.

Bulharský nejvyšší soud odsoudil bývalého nejvyššího bulharského představitele T. Živkova na sedm let do vězení za znaužití pravomoci a finanční machinace. T. Živkov odsouzení i obvinění odmítl jako neopodstatněné.

Zahraniční reakce na Ústavu SR

Rakousko "Der Standard"

Uvádí, že Ústava budoucího nezávislého Slovenska obsahuje v rozhodujících bodech formulace, které jsou těžko slučitelné s principem demokratického pluralistického státu. Skutečnost, že premiér může parlamentu vrátit už přijaté zákony, je podle deníku výsměchem článku o rozdělení moci. Nejhoršího prohřešku se však Mečiar a jeho spojenci dopustili vůči maďarské menšině. Podle ústavy 600 000 slovenských Maďarů neexistuje, zakotvení slovenského jazyka jako "státního jazyka" jim bere zákonné právo na užívání jejich mateřštiny mimo stěny vlastního domu. Pravda je, že praxe v oblastech obývaných Maďary zatím vypadá jinak, ale při zostření hospodářské krize se to může rychle změnit. Tón vůči menšině je stále hrubší a tomu odpovídá i reakce z Budapešti. Mohou si to Slovinci, kteří jsou na své cestě k nezávislosti odkázáni na dobrou vůli ze všech stran, skutečně dovolit, ptá se na závěr komentátor Der Standard. Slovenské vedení je zřejmě přesvědčené že ano. To je, diplomaticky řečeno, horší než zločin. Je to chyba, uzavírají rakouské noviny.

The Christian Science Monitor

americký deník věnuje rovněž pozornost právům maďarské menšiny a uvádí, výrok V. Mečiara, který obvinil Maďary na Slovensku, že se chtějí odtrhnout a připojit k Maďarsku.

SLEPOTA HLUCHÝCH

Jan Urban

Vzhledem ke značnému čtenářskému ohlasu esejistického rozjímání Jana Urbana Mlčení o tichu, zabývající se vyrovnáváním s minulostí, nabízíme další Urbano-vu úvahu. Zamýšlí se v ní nad rozpadem Československa.

Střední Evropa dnes balancuje na pokraji historické krize, která může už potřeť v tomto století změnit celý kontinent. Jde o mnohem víc než jenom o hranice států. Jde o demokracii uvnitř těchto hranic. Zatím jako by se ještě nic nedělo. Jenomže před každou válkou je mír. Pak se něco stane a uprostřed šilenství zablžení lidí lidmi začne být jasné, že to, co bylo považováno za mír, bylo už dlouho jenom tichem před válkou.

Optimista stále ještě vychází z předpokladu, že odstranění komunistických režimů v roce 1989 jaksi automaticky zahájilo období rozvoje parlamentní demokracie a tržního hospodářství i v téhle části kontinentu. Ale stačilo snad v roce 1918 odstranění postfeudálních monarchií, aby ve střední Evropě podobně automaticky vyhrála demokracie? Zeptá se pesimista a vzpomene si na slabost Vymarské republiky, vojenské režimy v Polsku a Maďarsku a sebevražedný, ale přece jen hlas německého lidu, který v demokratických volbách vynesl Hitlera k moci. A také na to, že v roce 1938 Rakušané hlasovali pro nacistický anšlus stejně demokraticky, jako většina Čechů pro komunisty v roce 1946.

Realista si pravděpodobně připomene dvě světové války, které ze střední Evropy vzešly, předválečnou Společnost národů, neschopnou čehokoli kromě mluvení, její poválečnou a pro tuto část světa po čtyřicet let impotentní nástupkyni OSN, dnešní ruiny Jugoslávie a Moldovy, snadné volební úspěchy nacionálních populistů všude kolem sebe - a asi začne shánět konexe v bezpečnějších částech světa - jen tak, pro případ potřeby.

Dnešní formálně se sjednocující západní Evropa není ochotná přijmout novou kontinentální zodpovědnost, která se objevila s pádem komunismu, a Spojené státy se z evropské politiky pomalu vytrácejí. Jakoby se zmizením důvěrné známého nepřítele, který demokratickým politikům Západu dělal život tak jednoduchým, ztratila evropská demokratická politika na obou stranách Atlantiku představu o budoucnosti, a spolu s ní i rozhodnost. Kafkoidní repetice toho, co se stalo ve dvacátých letech. Jenom málokomu potom připadá šokující, když sdělovací prostředky uvažují o tom, zda se nějaký spektakulární vojenský tah v Bosně nebude hodit do prezidentské kampaně v USA. Nejde o dva milióny uprchlíků, kteří, když o nic nešlo, byli demokraty považováni za Evropany. Nejde o desítky zničených vesnic a měst a tisíce mrtvých. Nejde o možné důsledky pro Evropu. Jde o volby v USA.

SVobodné volby samy o sobě ještě neznamenají demokracii.

(pokračování str.2)

Stručný přehled rubrik

Slepota hluchých	01 - 02
Kdo odvolal prezidenta	03
Zprávy SVU - Sydney	04
Život v pravdě	05
Bez disidentů	06
Austrálie-vzor snášenlivosti	07
Dvě kapitulace E. Beneše	08
Klub v Brisbane	09
Que usque tandem abutere	10 - 11
Catilina, patientia nostra ?	
Nad dopisy čtenářů	12
Z tajů krás české řeči	13
Pozdrav z legii	14
Humor a křížovka	15
Inzerce a služby.	16 - 17

Sametový rozvod

Demokracie v Evropě se nikdy ve dvacátém století nedokázala ubránit nastupující diktatuře nebo zabránit konfliktům ještě předtím, než v nich začali umírat lidé. Cena, kterou ze to musela demokracie a demokraté zaplatit, byla a je nerovnatelně vysoká. A kdo si dnes ještě vzpomene, že všechny moderní diktatury se zrodily právě v této části světa?

Uprostřed toho všeho dnes populární představitelé vítězných politických stran z červených voleb v Československu roz-pouštějí svoji vlast. Co musí zarazit každého pozorovatele, je jejich absolutní nezájem o zahraničně-politické důsledky jejich rozhodování. Historie, mezinárodní právo a evropská politika jako by neměly žádnou váhu a začínaly teprve s nimi a u nich, nyní a tady. Neméně zarážející je ale klid, se kterým je rozpad Československa pozorován ze Západu. Západoevropská veřejnost je uklidňována tvrzením o naprosté nepravděpodobnosti použití násilí mezi Čechy a Slováký. Nic podobného Jugoslávii prý nehrozí. Půjde jenom o "sametový rozvod" a vlastně se toho tolik nezmění. Jako kdyby někdo před vyhlášením samostatnosti Slovenska a Chorvatska v červnu 1991 věřil v možnost kruté a krvavé občanské války. Ve střední Evropě se to může naopak změnit až příliš a dokonce velmi rychle. A jako obvykle se to stane nečekaně - a nechtěně.

Pesimistův scénář pro Evropu v letech 1992-94 začíná vypadat stále méně nepravděpodobně. Asi nějak takhle:

Ani jedna strana česko-slovenského sporu neprojeví ochotu k ústupkům a v průběhu léta 1992 začnou vést vážné rozhovory o rozdělení do dvou nezávislých států. Rozpočítávání lokomotiv, letadel, námořních lodí a pozounů prezidentské hradní stráže povede k vzájemnému obviňování a k růstu emocí. V opožděném referendu se rozjítí občané v obou republikách s úlevou zbaví obtížných partnerů a demokraticky se vysloví pro rozchod.

Na podzim 1992 vláda Slovenské republiky, ve snaze zvýšit svoji energetickou soběstačnost a podpořit svoji domácí prestiž, odvede tok Dunaje do umělého koryta na slovenském území. Podle názoru maďarské strany tím dojde k protiprávní změně státní hranice. Už dnes ostrý politický rozpor se změnil v otevřenou propagandistickou válku. Velmi brzy po roztržení Československa budou v Maďarsku poraženy demokratické politické strany. Na vině šovinistické kampaně boje za práva utlačovaných bratrů a sester více než půl milionové maďarské menšiny na Slovensku se k moci dostane nacionalistické hnutí. Objeví se první případy násilí. Zprostředkování Evropských společenství nebude úspěšné. Po sérii drobných konfliktů

dojde pod hrozbou mezinárodních sankcí OSN plesbicem ke změně hranice. Oblasti jižního Slovenska, osídlené převážně maďarským obyvatelstvem, budou demokratickou volbou většiny připojeny k Maďarsku.

V horším případě by mohlo dojít k násilnému vytlačování Maďarů a Romů ze Slovenska a Slováků z Maďarska na srbský způsob. Slabost slovenské armády by si v tom případě vynutila vyzbrojení polo-vojenských milic, které by vláda rychle přestala ovládat.

Nelze si představit podmínky, za jakých by osamostatňující se Slovensko ve sporu s Maďarskem získalo podporu České republiky. Naopak, pokud by ještě v této chvíli nebylo samostatné, usplnil rozchod s destabilizujícím sousedem sami Češi.

Vazební kámen patří minulosti?

Historickým smyslem Československa byla jeho nadnárodnost a jakoby nestředoevropská občanská loajalita k mnohonárodnostnímu demokratickému státu. Demokracie byla jako hodnota postavena výše, než o jazyk se opírající "národnostní příslušnost". Právě takový stát měl ve střední Evropě, přečpané tučtem jazyků a kultur, sloužit jako vazební kámen ve vrcholu klenby, postavené z prostých národních států. Poprvé byla ve střední Evropě demokracie postavena nade všechny jiné hodnoty. Možná to bylo jenom zbytečné dobrodružství demokracie, amerikanství a historicky nesmyslný pokus o nemožné.

Bez vazebního kamene se klenba národnostně rozdělené střední Evropy, kolébky všech moderních diktatur, znovu pohne v hledání nové stability. Zbytky Československa budou nejspíše tlakem oné klesající klenby rozdrčeny.

Hranice Československa byly určeny mezinárodními smlouvami, uzavřenými po první světové válce. Argument maďarských nacionalistů bude o sedmdesát pět let později jednoznačný: "Maďarsko podepsalo smlouvy s Československem. Československo přestalo existovat, a proto je nutné znovu jednat o hranicích mezi Slovenskem a Maďarskem." Stejný názor zazní z Ukrajiny a bude hlásat nárok na nejvýchodnější oblasti Slovenska. Apel demokratických sil v těchto zemích, operujících dokumenty Helsinské konference KBSE a příklady otevřených hranic mezi státy Evropských společenství, bude považován za naivní a možná dokonce za nevlástecký.

Podpora nacionalistických sil v Rakousku a v Německu bude postupně narůstat díky tvrdým opatřením hranic proti narůstajícímu počtu běženců ze střední

Evropy. Až dosud marginální politická síla radikálních hlasů uvnitř sudetoněmeckých landsmanšaftů, které zatím nikdo nebral vážně, k překvapení všech rychle získá na významu a vlivu díky hnutí "Zpátky před Versailles". I tyto hlasy budou tvrdit, že je nutné jednat znovu i o západních hranicích Čech. V roce 1918 zabránily prý, jejich vytýčením, vítězné mocnosti národnímu sebeurčení tří a půl miliónu Němců, kteří se tak proti své vůli stali občany Československé republiky. Jejich vyvlastnění a násilný odsun do Německa schválený vítěznými mocnostmi na Postupimské konferenci v roce 1945, se o padesát let později stane hlavním politickým problémem mezi Německem a slabou Českou republikou. Tentokrát to ovšem zbytek demokratického světa nebude příliš zajímat. Ekonomické a politické požadavky bavorské vlády, hájící zájmy sudetských Němců, porostou. Slabá česká vláda nakonec požádá vládu Spolkové republiky Německa o zprostředkování. Hospodářská a politická slabost národnostně definovaných potomků Československa nevydrží tlak mocnějších sousedů...

První úspěch myšlenky revize hranic Slovenska se stane precedencem - nejprve pro celou střední Evropu a potom, možná, i jinde. Maďaři v Transylvánii, Vojvodině a na Ukrajině budou požadovat stejné řešení svých problémů. Rumunsko, posílené možností znovupřipojení Moldovy, se bude cítit ohroženo Maďarskem v otázce Transylvánie a bude proto, jako už dříve v historii, hledat spojence v Srbsku. Bukurešť vyhlásí, že se nikdy nevzdá svých historických práv na Transylvánii. Ve snaze zbavit se tamějších Maďarů a pomoci Srbsku s Albánci v Kosovu, navrhne společně se Srbskem svolání mezinárodní konference o výměně obyvatelstva ve sporných územích. Nevyčíslenou volbou bude buď odsun - nebo násilí. Vlna osklivého agresivního nacionalismu poroste. U Baltského moře se znovu objeví problém Königsbergu-Kralovce a Východního Pruska. Rusko bude nejprve souhlasit s vytvořením autonomní oblasti se zvláštním ekonomickým statutem, kam přesídli volžské Němce. O něco později bude souhlasit s navrácením území Německu, výměnou za hospodářskou spolupráci. Ne ještě stabilizované postkomunistické Polsko se znovu ocitne v izolaci mezi Německem a Ruskem... Sny posledních dvou let mizí...

Ztráta paměti?

Pokud se evropsky myslící demokracie rychle nevzpamatuje, bude muset za chvíli jenom bezmocně přihlížet, jak všude kolem ní nezvladatelně sílí nedemokratický nacionalismus. A jako vždy v historii

střední Evropy bude klíčová role patřit Německu. Němci devadesátých let dvacátého století nejsou chráněni před nákazou nacionalismu jenom proto, že jsou součástí Evropských společenství, anebo proto že jejich dnešní demokratická většina uznává vinu, kterou mělo Německo za rozpoutání dvou světových válek.

Stejným pasivním způsobem si Britové a Francouzi nechťejí pamatovat, že jejich politika appeasementu vůči Hitlerovi napomohla válce stejně jako nacismus sám. Že jejich pasivní demokraté nesou svůj díl viny za slepotu demokraticky zvolených politiků v době rozhodování o míru či válce. Diktátoři Německa a Itálie se na podzim roku 1938 setkali v Mnichově s demokraticky zvolenými předsedy vlád Británie a Francie, aby rozhodli o osudu střední Evropy. "Nebudeme riskovat válku pro nějakou malou vzdálenou zemi, o níž mnoho nevíme," řekl Chamberlain o Československu a pomohl Hitlerovi zničit. Vina pasivní demokracie je v nebránění diktatuře ještě předtím, než začne útočit a zabíjet.

Jenom několik měsíců před začátkem války tvrdil Chamberlain, že přináší Britům trvalý mír. O šest let a čtyřicet miliónů mrtvých později demokracie porazila nacismus. Příliš unavená a příliš vítězoslavná, než aby přemýšlela o budoucnosti, udělala další gesto, či obchod appeasementu, tentokrát vůči komunistické supervelmoci, a vzdala za celou střední a východní Evropu její demokratické právo na výběr politického systému. Jalta, Moskva a Postupim. Churchill, vyměňující si přes stůl se Stalinem listy "kdo, kde a kolik procent vlivu", dostane po válce v různých zemích. Generál Patton, kterému Eisenhower počátkem května přikázal zastavit rychlý postup do Čech a nechat krváčet Pražské povstání, protože Praha patřila podle dohody do sovětské operační zóny. O čtyřicet čtyři let, mnoho lokálních válek a milióny mrtvých později komunismus odumřel. Zvítězila proto demokracie?

Konec komunismu v Evropě a rozpad Sovětského svazu nejsou konečným vítězstvím demokracie. A pokud se stanou výmluvou pro její pasivitu vůči nastupující nedemokracii, kdekoliv ve světě, mohou ji dokonce ohrožovat mnohem více než v období studené války.

"Demokracie či nedemokracie ve střední Evropě - to je, o čem tu běží," říká dnešní princ Hamlet. Protože demokracie ve střední Evropě je klíčem k demokracii v Německu.

Protože demokracie v Německu je klíčem k demokracii a míru v Evropě. Anebo volba mezi mírem a válkou.

Ale demokracie v Německu je stejná jako demokracie kdekoliv jinde. Začíná se bránit až ve chvíli, kdy ji někdo sraží na zem a začne kopat do obličeje. Zkušenost války

dnes už nic neznamená. Protože zkušenost války trvá po dobu života generace, která ji prožila. Bude-li Německo opuštěno svými západními demokratickými spojenci tvář v tvář ekonomicky slabé a politicky destabilizované postkomunistické Evropě, bude za čas nevyhnutelně vtaženo do jejího nacionalistického chaosu. A bude nuceno přebírat nejprve hospodářskou a potom i politickou zodpovědnost za jednotlivé části regionu. Opuštěno pluralitou demokracie a evropsky myslící spoluzodpovědností....

Uprostřed dohasínajícího opojení z konce komunismu a pomalého strážlivění rozpouštějí populární, demokraticky zvolení politici v Československu svojí vlast. Slepotu hluchých okolo nich nevnímá možnost přibližující se nedemokracie.

Kéž bych se mýlil.

Mladý svět - červenec 1992

STOJÍ TO ZA ZAMYŠLENÍ

V české demokratické žurnalistice jsou tři jména, která vysokopřevyšují všechna ostatní. Karel Havlíček Borovský, Ferdinand Peroutka a Pavel Tigrid.

Proč tuto samozřejmost připomínám? Po čtyřiceti letech exilu a redigování nepochybně nejvýznamnějšího exilového časopisu Svědectví se Pavel Tigrid po listopadové revoluci vrátil do Prahy aby se stal asistentem prezidenta. Udělal tím pro novináře a intelektuála něco neobvyklého - tak jako Václav Havel, vstoupil do praktické politiky.

Po abdikaci prezidenta, spolu s ostatními asistenty, Pavel Tigrid rezignoval a vše nasvědčuje tomu, že se rozhodl pro návrat k žurnalistice. Jeho první článek, napsaný společně pro Svobodnou Evropu a Lidové noviny byl uveřejněn v LN začátkem srpna, a od té doby LN otiskly několik jeho dalších úvah. Každý článek končí větou: "Soudím, že to stojí za zamyšlení"

Návrat k žurnalistice nepochybně nejbrilantnějšího českého demokratického publicisty je kalen jen tím, že k němu dochází potom, kdy přestal být spolupracovníkem prezidenta. Lze doufat, že po zvolení Václava Havla českým prezidentem, Pavel Tigrid mu svoji spolupráci a podporu opět poskytne.

Aleš Nebeský

Kdo odvolal prezidenta

Asi tak před rokem se Václav Havel svěřil svému polskému příteli z disidentu Adamu Michnikovi. Cituji: "To, že jsem byl několikrát ve vězení, je stejně absurdní jako to, že jsem nyní prezidentem. A to ještě nevím, jaké absurdity mě čekají... až mě odvolají z funkce nebo zase do ní zvolí. Nebo zase zavřou. Možné je všechno..."

U nás, láká, dodat k těmto jasnoživým slovům prezidenta, který sice nebyl ze své vysoké funkce odvolán nějakými temnými silami, ale abdikoval proto, že tu funkci už nemohl plnit v souladu se svým svědomím a přesvědčením. Tečka. Prostě, srozumitelně, jednoznačně. Tím spíše, že u nás každé dítě školou povinné ví, jaké to havlovské svědomí a přesvědčení je - jako humanisty, demokrata, občana a světoobčana.

Tady se už logicky nabízí otázka k zamyšlení: kdo, kdy, čím a do jaké míry způsobil, že tento prezident, o jehož dobré vůli a poctivých úmyslech nepochyboval nikdo doma, a už vůbec nikdo ve světě, musel odejít. Řadový občan asi odpoví bez váhání: já tedy ne, to páni politikové nahofe!

Opravdu? Kdopak je v nedávných červnových volbách volil? A nejen na Slovensku, jak by v Čechách a na Moravě mohla znít výmluva! V České republice 14 % pro komunisty bylo moc, šest pro sládkovce příliš - moc a příliš, než je výhledově zdravé pro nefalšovanou demokracii. A právě té vyhrožuje utopením ve Vltavě stranický předák, jehož popularita narostla mezi letošním květnem a červnem téměř dvakrát: třicet procent dotazovaných Čechů a Moravanů si přeje, aby nadále hrál větší roli v naší politice.

Jistě: prezident odstoupil především proto, že se zřejmě definitivně, začal rozpadat federativní stát, na jehož ústavu přísahal. A poněvadž od počátku věděl, že tato, z komunismu přejatá ústava, jakkoli novelizacemi záplatovaná, zdaleka nevyhovuje, předložil parlamentu novou verzi - marně. A poněvadž dále věděl, že společný stát je

ohrožen, navrhl témuž parlamentu novelu zákona o lidovém referendu - spolu, nebo každý zvlášť - marně. Už skoro v zoufalství se loni v listopadu obrátil k občanům, aby pomohli, dva čtvrt miliónů jich tak učinilo - marně.

Tváří v tvář této aroganci zákonodárců, umožněné mimo jiné absurdními výnosy jako třeba zákazem majorizace ve Sněmovně národů, Havel bezpočtukrát vyzýval a nabádal k větší zodpovědnosti poslanců - marně. A ovšem také k větší odpovědnosti občanské, nebo alespoň těch početných lidí u nás, kteří dovedou pilně nadávat na poměry, ale už ne pilně pracovat. Varoval před netrpělivostí, nevráživostí, závislostí, před žabomyšími politickými boji - i to bylo často voláním na poušti.

Mohlo by se v tom výčtu pokračovat, ale závěr je stejně očividný jako doložitelný: příliš často, příliš obecně jsme zklamali, jako odpovědní občané, jako zvolená politická reprezentace, jako společnost, která dosti nepochopila nejvlastnější smysl před pouhými třiceti měsíci nabyté svobody a miru práv a povinností z této svobody plynoucí. Proto, možná především proto, jsme ztratili hlavu státu, od dob Masarykových nejlépe, jako jsme měli.

Zdaleka jsme tím neztratili všechno. A muž opouštějící Pražský hrad byl první, kdo to zdůraznil: prezident přicházejí a odcházejí, všechno ostatní zůstává. Je na nás, svobodných občanech, co si z té podstaty vybereme. Asi už každý zvlášť, alespoň na nějakou dobu, na Slovensku a v Čechách. O to vlastně už dnes je politická scéna přehlednější a odpovědnost každého z nás jasnější. A tu nestačí dost a neustále opakovat, že volba naší občanské budoucnosti je vylučně v našich rukách. Nikdo nám nic nediktuje, nikdo nás nezveňčí, zblízka či z daleka neohrožuje, už nejsou žádní "oni", ti druzí, co to všechno zavinili. Jsme jen my, vy a já, výmluvy neplatí, poněvadž nejsou.

Soudím, že to stojí za zamyšlení.

Pavel Tigríd

ZPRÁVY SVU - SYDNEY

Výroční schůze SVU Sydney, která se konala 11. září 1992, vyslechla zprávu předsedy, pokladníka, jednatelky a koordinátora a udělila absolutorium odstupujícímu výboru. Po posouzení situace, ve které se SVU Sydney nalézá a po hlasování o dvou návrzích, které ing. arch. Zahradka, místostarosta TJ Sokol-Sydney, jako volební rozhodčí obdržel, bylo rozhodnuto, aby dosavadní výbor pokračoval v činnosti po dalších šest měsíců, aby mohl dokončit:

1. - akci na pomoc postiženým dětem v ČSFR.
2. - plánovanou schůzku mezi krajskými organizacemi a zastupitelskými úřady.

Nový výbor bude pracovat ve složení:

Předseda: Oliver Fiala
Mistopředseda: Vlasta Vlažná
Jednatel: Jan Jirásek
Pokladník: Drahomír Fiala
Koordinátor: Heather J. Martin-Fiala

POZVÁNKA

Československá obec legionářská v zahraničí ve Victorii spolu se Sokolem a Sdružením demokratických Čechů a Slováků a s Českým ochotnickým divadlem pořádá:

**Vzpomínkovou slavnost
při příležitosti 74. výročí založení
Československé demokratické
republiky**

v neděli 25. října 1992

v 11 hod. dop. u Shrine of Remembrance bude kladen věnec k pomníku "Neznámého vojína" a bude vztyčena čsl. vlajka. Ve 12 hod. bude oběd v Sokolském národním domě a po té následuje ve 2 hod. kulturní a společenské odpoledne.

Cena oběda včetně kávy a zákusku: \$ 10
Rezervace: 744 16 91 - J. Kollárová

Všechny srdečně zve
Výbor Čsl. obce legionářské
ve Victorii

SOKOL SYDNEY

17. 10. v sobotu se koná
EUROFEST

Společná akce klubů v Ararat Reserve.
Vstupenka platí do všech klubů
Holandský, Rakouský, Arménský, Italský,
Tanec - stánky - sportovní utkání
Začátek v 10 hod. dop - konec ve 24,00

25. 10. v neděli

Sokolská akademie

k výročí založení republiky.

Promluví velvyslankyně ČSFR
dr. Moserová

7. 11. v sobotu

Rozloučení

S

Rakovnickou Šamotkou

Začátek ve 20, 00

Večeře se podává od 18,30

Vzhledem k velkému úspěchu jejich
minulého vystoupení doporučujeme
včasnou rezervaci lístků:

J. Jelinek - 529 8457

O. Mařík - 99 22 60

COUNTRY CLUB

24. 10. ve 20, 00

Noc se

Šamotkou

Taneční zábava

Vstup: \$ 10.- \$ 8.

25. 10. v neděli ve 14,00

Rodinné odpoledne

Hraje Klubovní kapela.

Vstup volný.

14. 11. v sobotu ve 20,00

Slovácká veselice

Taneční zábava se slováckými
písničkami

Hraje Eucalyptus

Vstupné: \$ 6.- a \$ 4.-

Život v pravdě

Dvanáctého srpna se tisíce věřících i nevěřících za účasti významných domácích i zahraničních hostů, mezi nimiž nechyběli ani prezident Polska Walesa, rakouský prezident Klestil, kancléř NSR Kohl, maďarský premiér Antal, francouzský ministr zahraničí Dumas, pánové Klaus, Mečiar, Uhde, Gasparovic a Havel rozloučili v pražské katedrále sv. Víta s kardinálem Františkem Tomáškem.

"Katolický lid Čech, Moravy a Slovenska už dříve mnoha způsoby a nyní statisíce podpisů, které zastupují milióny dalších katolíků, projevil mně svou plnou důvěru. Tento morální mandát mě nejen opravňuje, ale přímo zavazuje k tomu, abych nemlčel. Proto jménem našich katolických věřících latinského i řeckého obřadu prohlašuji:

Žádám změnu postoje státu k církvi. Nepokračujeme cestou konfrontace, ale cestou dialogu. Jsem přesvědčen, že v nynějším stavu naší společnosti je to nejen rozumné a správné, ale zcela nutné." napsal František Tomásek v roce 1987 tehdejšímu předsedovi československé vlády L. Štrougalovi.

Třicátý čtvrtý arcibiskup pražský František kardinál Tomásek "skutečný pilíř církve, odvážný svědek evangelia a statečný obránce křesťanské víry a lidských práv", jak jej ve své kondolenci charakterizoval Jan Pavel II., se narodil 30. 6. 1899 ve Studenci v okrese Nový Jičín jako syn učitele. Absolvoval Slovanské gymnázium a bohosloveckou fakultu v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen 5.7.1922.

Na své první místo v duchovní službě nastoupil v Pavlovicích a v Kelči u Hranic, ne jako kaplan, ale jako učitel náboženství. Po jedenácti letech se stal asistentem pro odbor pedagogiky a

katechetiky na Cyrilometodějské bohoslovenské fakultě v Olomouci. Kdyby nedošlo ke komunistickému převratu, prožil by František Tomásek pravděpodobně život univerzitního profesora teologie. V roce 1938 obhájil titul ThDr., a roku 1947 jej prezident Beneš jmenoval mimořádným profesorem bohoslovenské fakulty Palackého univerzity. František Tomásek napsal z pedagogiky a katechetiky odborné i populární práce. Některé z nich četli později věřící v "propašovaných" vydáních římské Křesťanské akademie. Autor se ukryl pod čitelný pseudonym - Tomáš Malý.

Po únoru 1948 nabraly události dramatický spád. Církev se připravovala na represe. Dne 12. 10. 1949 jmenoval papež Pius XII. Františka Tomáška titulárním biskupem butským a světicím biskupem olomoucké arcidiecéze. Jmenování ale nebylo zveřejněno a svěcení proběhlo tajně 14. října.

Léta 1951 - 54 prožil František Tomásek v internaci v pracovním táboře, později dostal státní souhlas k farářskému působení v Moravské Huzové. Za jeden z nejvýznamnějších momentů svého života považoval účast na 2. vatikánském koncilu v letech 1963 - 65. Když byl v roce 1965 internovaný pražský biskup Josef Beran jmenován kardinálem a odešel do Vatikánu, souhlasila československá vláda, aby František Tomásek převzal řízení pražské arcidiecéze jako její biskupský správce - apoštolský administrátor.

Po sovětském vpádu v roce 1968, tak, jak zmizely probuzené naděje na rozumné soužití ateistického státu a církve, se František Tomásek postupně měnil z člověka, který hlásal smíření, v otevřeného kritika poměrů (The Daily Telegraph), vždy však znovu zdůrazňoval nutnost dialogu. Stával se ohniskem, kolem něž se seskupovali podobně smýšlející a odhodlaní křesťané. Kardinál Tomásek nebyl nikdy mužem velkých a efektivních gest. Byl člověkem jistoty, člověkem přesných slov a činů v pravém okamžiku. Pro jeho styl byla vždy příznačná přímost, přesnost, věcnost a míra jeho - často velmi riskantního - osobního nasazení.

Vatikán zapojoval biskupa Tomáška postupně stále více do činnosti

svých úřadů. 24. 5. 1976 jej Pavel VI. jmenoval kardinálem, ovšem pouze "in pectore". Teprve po jednáních s československou vládou se mohlo roku 1977 udělení kardinálské hodnosti uveřejnit. Na sklonku téhož roku byl František Tomásek konečně oficiálně jmenován do úřadu, který už dvanáct let de facto zastával, stal se pražským arcibiskupem. Úřadu se ujal 23. 4. 1978, přičemž si režim vymínil, že se slavnosti nesmí zúčastnit žádní zahraniční hosté.

V roce 1978 se kardinál František účastnil dvakrát konkláve, nejdříve volby Albina Lucianiho (přijal jméno Jan Pavel I.). Po jeho nečekané smrti patřil mezi účastníky konkláve, které provedlo skutečnou revoluci, když po staletích zvolilo Netaila, občana tehdy ještě komunistického státu, krakovského arcibiskupa Karola Wojtylu, který přijal jméno Jan Pavel II. Uplynulo ještě dvanáct let, než mohl kardinál Tomásek papeže uvítat v Praze.

V závěru života se Františku Tomáškovu splnily všechny jeho sny, včetně těch nejodvážnějších. V listopadu 1989 byla svatořečená Anežka Česká a jakoby na její pokyn se zanedlouho zhroutil komunistický režim. Role kardinála Tomáška v těchto událostech je dosud v živé paměti národa.

Když kardinál Tomásek opouštěl 27. března 1991 - jako nejstarší aktivní biskup celé katolické církve - pražský arcibiskupský stolec, bylo to již v podmínkách plné a ničím neomezené náboženské svobody.

Úmrtím kardinála Františka Tomáška 4. srpna 1992 odchází jedna z klíčových postav duchovního odporu proti totalitě, církevní hodnostář, který se těšil úctě a respektu jak katolíků, tak nekatolíků, který byl mluvčím věřícího lidu nejen Čech a Moravy, ale i Slovenska.

Lidové noviny-F.Schildberger

Bez disidentů

Snad největším překvapením nad volebními výsledky v Čechách pro mne bylo úplné propadnutí Občanského hnutí. Po rozpadu revolučního Občanského fóra v roce 1991, se převážně v OH soustředili tzv. "progresivní" členové strany, kteří po srpnové okupaci ze strany buď vystoupili, nebo byli vyloučeni a mnozí z nich strávili roky v Husákových věznicích. Ve svém odhadu jsem tedy podcenil moudrost českého voliče - o které si však na druhé straně člověk nemůže být příliš jist s přihlédnutím ku 14 % pro komunisty a 6 % pro republikány.

Odchod disidentů z politické scény - a to nejen těch, kteří se před srpnem hlásili ku komunistickému hnutí - mě skutečně překvapit neměl. Je samozřejmé, že ne každý, kdo je schopen opozice, má odvahu vzdorovat diktatuře, a stát se třeba i revolucionářem, se nutně v demokratických podmínkách dokáže přetvořit ve skutečně schopného politika.

Je nepochybné, že po volbách nastoupila garnitura technokratů a v jejich řadách se objevili a začínají objevovat profesionální politici v tom nejryzejším smyslu toho slova. Jejich přístup je politicky pragmatický, v přímém kontrastu s ideologickým přístupem, a je odrazem světového trendu ekonomického racionalismu posledního desetiletí. Odmítají emocionální přístup k disidentství a zdá se, že nevěří, že odpor proti komunistickému režimu automaticky opravňuje k nároku na udělování úřadů "za zásluhy".

Za příklad může posloužit do srpna 1968 člen KSČ, jeden ze zakladatelů Charty 77, publicista ve Svědectví a v Listech, po listopadu místopředseda federální vlády a současný místopředseda Občanského hnutí JUDr. Pavel Rychetský, jehož navržené jmenování soudcem Nejvyššího soudu česká vláda zamítla. Za zmínku stojí jeho reakce: po pronásledování minulým režimem ho prý "nomenklaturační praktiky" nepřekvapují a proto považuje rozhodnutí vlády za doklad toho, jak si "vládní koalice

představuje obsazování míst nejen ve státní správě, ale i v justici."

Dalším příkladem je i rozhodnutí vlády odvolat Petra Uhla z pozice ředitele ČSTK. P. Uhl byl odsouzen v jednom z prvních Husákových politických procesů na dva roky a v roce 1979 byl znovu odsouzen k pětiletému vězení. Bývalý trockista, zakládající člen Charty 77 a bývalý poslanec federálního parlamentu za Levicovou alternativu, se vedle poslanecké funkce stal v únoru 1990 ústředním ředitelem ČSTK. Na jeho odvolání reagovala levice obviněním vládní koalice z "pronásledování" politických odpůrců. Předseda KSČM J. Svoboda typicky prohlásil: "Zdá se, že ODS hodlá řešit кадровou politiku bolševickým způsobem".

Neočekávám, že předseda českých komunistů zná praxi demokratických států natolik, aby věděl, že v mnoha demokraciích je po volbách výměna vedoucích státních úředníků běžnou věcí. Bez ohledu na to, že se jedná jen o funkci dočasnou - a aniž bych slepě věřil v ryzost počínání politiků - vládní zdůvodnění odvolání P. Uhla je více než logické, zásadní nesouhlas P. Uhla s rozdělením státu - což je postoj všech levicových stran - nedává záruku, že by mohl připravit likvidaci a provést rozdělení ČSTK mezi Českou a Slovenskou republiku podle uzavřených dohod.

Základní otázkou ovšem zůstává, co se stane s disidentem nejpřednějším, který si své ruce spoluprací s totalitním režimem nikdy nepošpinil. Mnohokrát jsem vyjádřil své přesvědčení, že není muže vhodnějšího, s větší nepochybnou morální autoritou, který by mohl stát v čele státu a vytvářet mravní protiváhu proti pragmatickým politikům, než je Václav Havel. Jeho popularita v Českých zemích se stále zdá být bez konkurence. Ve výzkumu veřejného mínění ze začátku července, tedy před abdikací a začátkem uzavírání dohod o rozpadu republiky, 60 % dotázaných soudilo, že Václav Havel by měl být českým prezidentem následován V. Klausem se 4 % a M. Sládkem se 3%.

Nejméně populární je pocho-pitelně u členů komunistické strany. Jejich předseda J. Svoboda nedávno na

Havlovu adresu prohlásil: "...kapitán, který opouští můstek jako první, není hoden být kapitánem" - a vůbec mu přitom nevadilo, že to byli právě jeho poslanci, kteří v parlamentě proti znovuzvolení V. Havla hlasovali spolu s Mečiarovou HZDS. Vedle komunistů je pak přímo nenáviděn pozoruhodným seskupením lidí, jako je I. Sviták, M. Sládek, lidé kolem Fraňkova Špiглу a Cibulkovy Rudé krávy atd.

Na štěstí vše nasvědčuje tomu, že Václav Havel se ze své tříleté politické zkušenosti dokázal poučit a - jak slíbil - náhodě nic neponechává. Soukromě se postupně sešel s místopředsedou České vlády J. Kalvodou, s lidmi pracujícími na nové české ústavě a s V. Klausem. Na začátku září navštívil Německo na soukromé pozvání prezidenta R. von Weizsäckera a hned pak i Polsko, kde se soukromě sešel nejen s prezidentem Walesou, předsedkyní vlády a dalšími představiteli, ale i s Adamem Michnikiem a dalšími přáteli z doby disidentů.

Lze tedy doufat, že k návratu Václava Havla do čela státu dojde, byť i jen státu Českého. A nezbývá než doufat, že to bude do funkce, v které - jak při své abdikaci řekl - "...nechci být jakousi třtinou, zmlitanou dobovými větry, jakýmsi nástrojem ostatních, jímž mávají jedni jako svým praporem, druhí jako symbolem všeho špatného."

Aleš Nebeský

Eastern Europe Travel Bureau

5th Floor 75 King St.
Sydney 2000

na blízko

"FLY TOP AIRLINES"

ze Sydney do Evropy

Lufthansa od \$ 1.615.

KLM od \$ 1.560,-

Výhodné ceny pro vaše příbuzné z Československa už od \$ 1.850,-

Informace vám česky poskytne
Barbora - (02) 262 1144

Miroslav Zikmund po návratu od protinožců Austrálie vzor snášenlivosti

Z třia půl měsíční cesty po Austrálii se vrátil domů cestovatel a spisovatel Miroslav Zikmund. A toto je rozhovor, který poskytl redaktorce Danuši Nejedlé.

Pane Zikmunde, prozradte čtenářům svůj největší zážitek?

"Ten jsem prožil v severní oblasti v okolí Darwinu, kde se prakticky běžný turista vůbec nedostane. Naši skupině se však zvláštního povolení dostalo, a tak se nám otevřela dvířka do míst, která jsou úplně nepřístupná. Tam jsem viděl fantastické skalní malby, které jsou snad mým největším zážitkem ze všech cest. Uvědomil jsem si, že tento kontinent měl výtvarníky, kteří by se mohli srovnávat např. s Picassem, ačkoliv vlastně neuměli číst a psát. Zanechali tu po sobě tak fantastické malířské bohatství na stěnách, že se to člověku ani nechce věřit. Některé malby jsou 40 000 let staré, takže tady toto umění kvetlo již dávno před mezopotámskou, helénskou či římskou kulturou."

Za poslední desetiletí se do Austrálie přistěhovalo hodně Čechoslováků. Jak naše kultura ovlivňuje australskou kulturu?

"Setkal jsem se s velmi mnoha krajany. Než jsem odjížděl, byl jsem v nádherné budově sydneyjské opery. Byl jsem fascinován tím, že tam měl koncert pan Bělohlávek a s ním vystupoval i klavírista Ivan Moravec. Hráli Janáčka, Dvořáka. Bylo úplně vyprodáno."

Setkal jste se také s příkladem, jež by bylo možné označit za rub naší emigrace?

"V Darwinu je například šibenice, na níž byli v padesátých letech pověšeni dva zločinci. Byla to poslední poprava v tomto teritoriu. Pak byl trest smrti zrušen. Jak jsem se, ovšem potažím dozvěděl, na šibenici viseli dva Češi. Zavraždili taxikáře."

Australané ovšem běžně neuvádějí jakoukoliv národnost. To proto, aby příslušníci stejné národnosti nebyli diskriminováni. To je psychologicky velmi zajímavý faktor. Australané vůbec by

nám mohli být vzorem, pokud jde o spolužití. Je tu něco přes sto národností a nesetkáte se tu s jakýmkoliv projevem rasismu. Klád bych Austrálii jako vzor po stránce snášenlivosti."

Co říkáte poměrům u nás naši krajané?

"Otázka rozdělení republiky je strašně pálí, stejně jako naše hašteření a politikaření."

Australský svaz je federací... Jaké postavení má současná vláda a jak velké slovo má britská královna?

"Teď jsou u moci představitelé labouristické strany, avšak obecná tendence směřuje k tomu, že levice bude smetena. Britská královna byla v Austrálii asi měsíc přede mnou. Premiér ji ovšem - podle mého názoru - přivítal přinejmenším nediplomaticky. Prohlásil, že do roku 2000 bude Austrálie republikou. Já jsem se na to řady lidí ptal, a oni mi k tomu řekli: 'Britskou hymnu sice konečně zpívat nemusíme, avšak stará britská tradice je také k něčemu dobrá.'"

Můžeme se těšit na vaši novou knihu?

"Pokud jde o knihu, to si netroufám říci. Tři a půl měsíce je příliš krátká doba, aby z toho byla fundovaná kniha. To by byla asi jen hrstka dojmů. Natočil jsem však slušnou filmovou metráž."

Co pěkného kromě zážitků jste si přivezl?

Bumerang. Jako klukovi se mi vždycky líbilo úsloví:

"Špatná práce - bumerang, vrátí se ti vždy k tobě zpět a rozbije ti nos. Z toho vyplývá, že vše co děláš, dělej pořádně."

STALO SE V AUSTRÁLII...

Úderem 12. hodiny v úterý dne 15. září 1992 podobně jako na jiných místech po světě byla zahájena u hrobu Neznámého vojína - u Cenotafu na Martin Place - vzpomínka k 52. výročí Bitvy o Anglii za účasti guvernéra státu NSW, zástupců federální a státní vlády, RAAF, armády, policie a oficiálních hostů. Generální konsul ČSFR ing. Josef Sládek, stejně tak jako diplomatictí zástupci Velké Británie, Kanady, Nového Zélandu, Francie, Polska, Belgie, a Holandska i jiní hosté, položil u Cenotafu věnec na uctění památky těch, kteří v letecké bitvě o Anglii položili své životy.

Připomeňme si při této příležitosti Churchillův výrok z té doby:

"Never in the field of human conflict was so much owed by so many to so few"

CANOPUS BOOKS upozorňuje, že má na skladě knihy českého mystika Květoslava Minaříka (1908 - 1974)

"Přímá stezka"

(mystická praxe k poznání skutečnosti)

"Beseda bohů"

(psychologie skutečnosti)

"Joga v životě současného člověka"

"Cesta k dokonalosti"

(praktická psychologie)

"Světlo génů"

Cena za jeden výtisk \$ 15.-

Možno zaslati i na úkazku.

CANOPUS BOOKS

G. P. O. BOX 837 G

MELBOURNE, VIC. 3001

Veškeré služby spojené se správou či prodejem vašeho majetku v Československu zajistí absolutně spolehlivě pražská firma

RECOREAL

Fax / telefon : 0011 42 2 73 17 59

Reference v Sydney poskytne :

George Mottle (02) 997 39 63

Dvě kapitulace Edwarda Beneše

(dokončení)

Jsou ovšem v dějinách dobře známy taktické ústupy a ústupky. Ustupoval Kutuzov před Napoleonem, aby nakonec zvítězil. Ustupovali husité, aby vlákali křížáky do léčky a nakonec je pobili. Ale neustupoval David Goliašovi.

Ze bychom i my v celé druhé polovině tohoto století byli ustupovali jen proto, abychom v příštích stoletích zazářili?

Beneš nekapituloval ze strachu. Právě on, jako jeden z mála evropských státníků, neohrožený a důsledně čelil běsivým útokům z Berlína až do okamžiku, kdy byl v Mnichově zrazen Chamberlainem a Daladierem. A dnes se jeví jako nejpravděpodobnější vysvětlení jeho další kapitulace před československými náhončími Moskvy v roce 1948 jeho obavy z osudu státu zřejmě odepsaného "Západem" a již na Jaltě "přiděleného" Moskvě jako poplatek za svobodu západní Evropy.

Kapitulace presidenta Beneše však vrhají hluboké stíny na dění v dnešní době. Češi, zrazení v mnichovské krisi svými západními spojenci a o deset let později pohlceni kremelskými despoty za tichého přitakávání těchže bývalých spojenců, stojí dnes na prahu dalších historických událostí.

Znovu je třeba podtrhnout, že nedostatečný časový odstup zatím neumožnil vážné zhodnocení situace kolem Mnichova a "Vítězného" února. Ale oba tyto historické okamžiky přece jen mají alespoň jednoho společného jmenovatele: naši neuvěřitelnou českou naivnost. Naivně jsme věřili ve spojenectví a v pomoc Francie proti nacistům. Neporozuměli jsme opatrnickým postojům Británie. Ve víře ve spojence - a dnes víme, že to byla vira bláhová - nás utužovali naši vedoucí politikové v čele se zahraničním ministrem a později presidentem Benešem, a také jeho ušlechtilým nástupcem na ministerstvu zahraničí, dr. Kamillem Kroftou. Ani tito dva muži neprohlédli do poslední chvíle skutečné záměry "spojenců" a v době

krise nechal Západ naprosto cynicky a bez velkých skrupulí našeho neohroženého presidenta a poctivého ministra zahraničí i nás všechny na holičkách.

Koncem války a po válce nám Beneš, opět v dobré víře, doporučil přiklonit se ke "slovanské" mocnosti a hledat v ní oporu proti Němcům. Tato opora se ukázala být žalářem a Beneš sám se stal obětí své nové víry, opět bláhově naivní. Ba i sami vedoucí komunisté, Benešovi odpůrci, v čele s generálním tajemníkem našich horlivých bolševiků, Rudolfem Slánským a s mnoha dalšími skalními vyznavači kremelské jasnozřivosti sedli na Stalinovu vějičku a byli nemilostivě zlikvidováni. Na podzim roku 1968 bylo jasno už i těm nejzabedněnějším českým bolševikům, že i oni jsou na moskevské šachovnici sotva jedním pionkem, kterého lze dialekticky obětovat kdykoli a za cokoli.

Svět nás nepokládá za centrum galaxie, ba ani za střed této planety či třeba jen Evropy. Geograficky tím středem snad jsme, ale to na mezinárodních kolbištích platí za málo. Svět na nás nehledí v němém obdivu. Nesleduje každé naše hlesnutí. I v budoucích nesnázích ostatní Evropany pravděpodobně ani nenapadne tahat za nás kaštiny z ohně. Jsme sami.

Nám po světě rozptýleným je již po léta jasné, že spoléhání se na jiné a naivní víra ve spojence vedou jen k hořkým zklamáním a ponižením. Je nám třeba být sami sebou, umět být sami sebou, mít důvěru v sebe a nelekat se osamocení. Není nám Čechům třeba neustále se otáčet přes rameno a zhlížet se v zrcadle - co kdo řekne a jsme-li stále obdivuhodní. Odhodme i onen komplex nemohoucnosti, že bez jiných to nejde.

Již dnes počítejme s tím, že nám brzy začnou vetřelci klepat na hranice, z té či oné strany. Dělalali to po staletí, nevěřme opět naivně, že se svět mění přes noc.

Je krásné věřit, že Spojená Evropa vše vyřeší. I bez pohledu na jugoslávská bojiště bychom my Češi měli vědět, že i Spojená Evropa asi bude tančit melodie těch mocných. Na evropská řešení se spoléhat prostě nesmíme. Pomněme Mnichova a Jaltu. Nenamlouvejme si, že jini naše věci budou řešit způsobem nám přijatelným. Jeden moudrý Čech nám kdysi domlouval: nevěřme nikomu ve

světě širém, nemáme jednoho přítele tam. A my, rozptýlenci, my exulanti, třeba často i se slzami v očích a bolestí v srdci nemůžeme než svým doma dotvrdit, že je v torn nabádání, žel, mnoho pravdy.

Jestliže bychom snad měli my zde, z naší australské perspektivy, hledat a najít třeba jen špetičku poučení z těch trpkých zklamání presidenta Beneše a ze situací, které on pokládal za správné a snad i nutné řešit kapitulacemi, co bychom měli našim doma povědět? Masarykovo "Nebát se a nekrást"? To samozřejmě také. Ale ani to nestačí.

Neztráčet nervy, i když stojíme sami. Mít sice ohled na sousedy, ale nedat se jim. Nevzdat se. Nepokládat se za střed všeho dění, ale umět si prosadit svoje. A hlavně - zavrhnout kapitulace všech druhů jako řešení problémů. Hned sousedy klepat přes prsty. Jakákoli další kapitulace by z nás už mohla udělat národ nezasluhující si sám sobě vládnout.

Mohli bychom ovšem kapitulovat i sami v sobě, a to tím, že bychom složili ruce v klín a otevřevše široce ústa čekali na vlet pečeného holuba. Ovšemže marně. Že pečení holubové do úst nelétají víme my exulanti naprosto jasně. Věřme také, že onen bájný vozka po Karlově mostě ještě dlouho nepojede, a že uhájíme sebe i svou zemi k dalšímu svobodnému životu bez poklonkování, bez ponižování, a také bez spoléhání se na jiné. Netřeba jít "proti všem". Je ale třeba jít, a umět chodit, svojí vlastní cestou. Bez pečených holubů.

V těchto týdnech budeme počítovat osamocení ještě intenzivněji. Snad se nám ale teď bez Slováků půjde i lehčeji. Nepodejme se myšlu, že bez opory a sami chodit neumíme. Však jako národ evropskými cestami a bludišti nebudeme chodit poprvé.

Nebudíž mi bráno za zlé zavolám-li na pomoc ještě jiného moudrého předka, básníka nekapitulanta:

"My věděli, co na nás cestou čeká.
By hrom však bil a mráz nám v kosti vál.
Je to jen naše česká píseň odevěká.
My při ní půjdeme dál. Jen dál."
Dodejme k tomu - bez kapitulaci.

Bořek Šindler

Československý klub v Brisbane

25 Upfield St. Burbank

vás zve na

Vzpomínkovou slavnost k výročí vzniku republiky.

kteří se koná

v neděli 25. 10., na pozemku Klubu.

V 11 hod. dop. začne barbeque a
ve 2 hod

pijetí vzpomínka u pomníku.

Zve vedení Klubu

Rádi bychom na tomto místě poděkovali všem, kteří se velmi obětavě starají o československé závodníky v maratonské kanoistice, kteří se v Brisbane účastní III. Mistrovství světa v této disciplíně. Je zde sedmnácti členné družstvo, které vede dvojnásobný Mistr světa na dlouhých tratích Jiří Vrdlovec. Po závodech v Brisbane, které se konají 3. a 4. října odjíždí celé družstvo do Melbourne na finálový závod Grand Prix. Závodníkům přejeme úspěšný start a ještě jednou díky všem, kteří se o ně nezištně starají.

POZVÁNKA

24. října v 19,00
v Krabicovém domě
44 Cumberland St.
The Rocks

V rámci seriálu
"Poznej bližního svého"
se koná

Večer pro Milenu Valis

ve kterém si budeme povídat o loutkách,
životě loutkáře a o životě vůbec.
Občerstvení přineste sebou spolu s dobrou
náladou.

Srdečně zve pořadatel
ARCHITKO

Zajímavosti se světa

Alabama, USA

Americký lékař Jerry Carpenter zkonstruoval zámek na principu elektronické buňky, která reaguje na hlas majitele bytu a samočinně odemkává dveře.

New York, USA

Odborníci Michiganské univerzity dosáhli nemalých úspěchů ve výzkumu nikotinu a kouření vůbec. Nyní údajně zjistili, že kouření je dědičné. Děti kuřáků prý kouří častěji než děti nekuřáků. 92 procent dětí ze sta kuřáckých rodin se stává kuřáky už ve věku 16 - 19 let. Děti z nekuřáckých rodin začínají kouřit jen v 18 případech.

Londýn, Velká Británie

Dosud se považoval za kritický sedmý rok v manželství. Výzkumy prováděné oxfordskou univerzitou tento názor popírají. Krize se dostává mnohem dříve. V prvním roce manželství je všechno růžové, ve druhém už se objevuje rutina a návyk a ve třetím se už 30 procent manželství rozpadá. Celkem 97 procent mužů si občas zaflirtuje.

Poitiers, Francie

V provinčním francouzském městě Poitiers se zkouší neobvyklý technický zázrak Futuroscope. Jeho nejzajímavější součástí je obrovský horský krystal Cinemax, 35 metrů vysoký, pokrytý 4.250 čtverečnými metry lesklých zrcadel. Uvnitř jsou pohodlná sedadla umístěná téměř svisle nad sebou. Otevírá se z nich pohled na největší filmové plátno na světě, které měří 600 čtverečních metrů - je dvakrát větší než tenisové hřiště.

Oslo, Norsko

Norský historik Tor Borch vydal knihu, v níž tvrdí, že Kryštof Kolumbus se narodil v Norsku. Původně se prý jmenoval Kristoffer Bonda. Později se přestěhoval do Janova a změnil si jméno na Christopherus Colonus. Borch se snaží dokázat svoji teorii četnými důkazy,

otázkou však zůstává, jsou-li pravdivé. Pronásledovatel nacistických zločinců Simon Wiesenthal zase nevylučuje možnost, že Kolumbus byl jedním ze Židů vyhnaných ze Španělska.

Detroit, USA

Dvě světově známé firmy Volkswagen a Ford společně zkonstruovaly velko-prostorový automobil pro sedm osob. Na trh přijde v roce 1994. Předpokládá se, že nahradí jak své předky autobusy, tak současné mikrobuses. Spolupráce gigantů Ford a VW není žádným překvapením. V Jižní Americe společně podnikají pod názvem Autolatina.

Praha ČSFR

Nejnovější zpráva Světové banky k Československu není rozhodně radostná. Podle ní totiž patří k nešťastnějším zemím světa. Aby se alarmující stav životního prostředí v ČSFR dostal na přijatelnou úroveň, bude potřeba získat od Světové banky asi 50 miliard dolarů. Vždyť 70 procent všech vodních toků je znečištěno, potraviny obsahují těžké kovy a organické chemikálie. Dále je zde zjištěno, že podle Světové zdravotnické organizace patří Československo se spotřebou 2.800 cigaret na osobu, na přední místo na světě.

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu,
všechny modely a druhy aut.

NEW AGAIN

PTY. LTD

BODY REPAIRS

7 B PERAK ST. MONA VALE
tel. : 99 2595

**Quo usque tandem abutere,
Catilina, patientia nostra ?
Jak dlouho budeš ještě, Catilino,
zneužívat naši trpělivosti ?**

Zde, prosím, nejde o první lekci jazykového koutku v latině, ale o nápadný titulek odpovědi na nápadný článek Marcely Čechové v posledním čísle AL "Na hradě už není Vašek - bude tam zas rudej šašek ?"

Nenacházíme se sice v aréně římského senátu, kde Cicero výmluvně oslovuje provokujícího Catilinu, ale jde o exkluzivní arénu krajanského tisku v Austrálii, ve které jsou porušována základní pravidla politické a novinářské slušnosti. Sloveso "abuter" vešlo do mnoha jazyků, tedy i do angličtiny, jak napovídá slovo "abuse", často i zde používané, a právě tak i do češtiny.

Zachovávat pravidla hry dělá některým dopisovatelům chronický problém a dost nepochopitelně se jim dostává přízně v redakci našich jediných australských novin. Dopisovatelé totiž přímo nebo nepřímo, chtěně nebo nechťěně vytvářejí světlo nebo vrhají stín na redakci, která jejich články propouští na stránky novin. Vycházíme z těchto základních pravidel novinářské a politické práce :

- nesmí se lhát
- nemá se psát sugestivně se záměrem vyvolat emoce podle vlastní fantasie a subjektivních přání, ale má se psát objektivně se skutečnými fakty v ruce.

- nemá se používat pomůcek sensačního psaní a nevodit čtenáře do světa strašidel vyvolaných problematickými zdroji informací a vlastním přáním, aby věci měly takovou podobu. Lidé na to tak zvané letí, ale nestanou se tím o nic chytřejší a odpovědnější.

Slušnost je žádoucí v každém lidském počínání, tedy i v psaní do novin, kde se jedná o slušnost několikerého druhu :

a/ vůči zvolenému námětu a osobám v něm obsažených, které se nemohou bezprostředně hájit, v našem případě se odpověď může objevit nejdříve za měsíc. Asi jako kdyby si někdo připravil text pro

mikrofon nebo telefonní sluchátko, odřikal si své a zavěsil - svého způsobu agrese. Napaden je v tomto případě Václav Havel, který si sám odpovídat nebude, ale dá se soudit, že jsou čtenáři, kteří by rádi Marcelu Čechovou pověděli své. Není-li to příliš obtížné, zopakujme si, prosím, její článek ze 13. čísla AL. Uvádí jej citátem z Machiavelliho, který se právě jejím způsobem psaní obrací proti ní. Dost obratná technika, ale některé zbraně jsou dvousečné a možno se jimi pořezat. Účelem článku byla destrukce pomocí prostředků, které v jiné formě používají anarchisté a bojovní demokraté.

b/ ve směru druhém jde tedy o slušnost vůči čtenáři, kterého odpovědný a zasvěcený novinář informuje, vede jej a vychovává na stránkách tisku, v rozhlasu nebo v televizi.

Není o tom v poslední době a v rostoucí míře dost diskusí, jakou škodu mohou neodpovědná media způsobit ? Všechna tato činnost pro veřejnost má jeden společný jmenovatel, který je obsažen v základech demokratické společnosti - odpovědnost a slušnost. T.G. Masaryk říká o tisku ve Světové revoluci :

"Demokracie usilující o politickou spoluúčast všech občanů, má v žurnalistice silnou oporu. Proto dosáhlo veřejné mínění v nové době tak velké důležitosti. Svoboda veřejného mínění je svobodou politickou, je podmínkou politické svobody. Protože parlament nezasedá stále, je svobodné veřejné mínění, prakticky žurnalistika a denní tisk, pokračováním a náhradou parlamentní kontroly."

Marcela Čechová, podle mého soudu, svým stylem psaní a bez změny po delší dobu, co do krajanských novin píše, odvádí čtenáře od politické reality do říše smyšlenek a strašidelných senzací, které vyhovují jí samé a které nemůže nikdo ani dokázat ani vyvrátit. Dá se říci, že touto metodou čtenářskou obec a komunitu již tak dostatečně fragmentovanou dále rozděluje podobně jako to dělá radikální pisatelé doma. "Rozčlenění není program", říkal Masaryk příliš horlivým a krátkozrakým extrémistům ve svých politických debatách.

Prameny, jichž se autorka dovolává, jsou při nejmenším nere-

presentativní - viz. "jedny z mála nezávislých novin na světě" The Albany Intelligence Advisor (odkud a ze kdy) přetištěných v jihoafrickém "Našinci", cituje knihu majora KGB z roku 1984, vše, co se stalo doma od roku 1989 je podvod, Václav Havel tomu všemu ve skutečnosti jen pomáhal a všechno, co se nepovedlo, je jeho vina. Osobnosti, jichž se pisatelka dovolává, jako Sládek a Mareček, mají jeden společný znak - oba jsou extremisté, jeden krajně pravý a druhý krajně jiný. Jak ukazuje extrémní a agresivní styl článku, není se ani čemu divit, proč Marcela Čechová sahá po takových příkladech. Všechny jsou namířeny na presidenta Havla, kterého pisatelka ve své jedinečnosti experta na veškeré světové politické dění v různých formách, počínaje názvem článku, zesměšňuje, pomlouvá, viní ze všeho možného, odepisuje z historie a ve své zlobě uráží (nástupce nemůže být horší). Z jakého božského práva se staví do pozice takového soudce a navíc, proč to musí čtenáři AL číst? Přetiskovat dobré materiály ze známých zdrojů není chybou žádné redakce a na toto prezidentské téma se nabízí povolané slovo Pavla Tigrida "Kdo odvolal presidenta", v Lidových novinách ze 14. 8. 92, které jsou podle mého soudu dostatečně nezávislé a seriózní, více známe a více reprezentativní.

To je skutečně taková nouze o původní příspěvky, že je nutno sahát takto hluboko do poštovního pytle ? V tom případě je lepší dát přednost zasvěcenému přetisku před neinformovaným a zaujatým místním dopisovatelem, který čtenáře ve skutečnosti klame, a to už od dob historického "Hlasu domova" Františka Váni. Lidová moudrost říká "na hrubý pytel hrubá záplata", není to přesně to, co mne vede napsat tento příspěvek na obranu Václava Havla. V základních věcech slušnosti je třeba mít jasno i v Austrálii, a v tom pádě se mi zdá energické slovo na místě.

Řečeno obrazně, vyhlit na někoho připravený škopek špiny není velké umění, čištění dá mnohem větší práci, ale to není efektní a zajímavé. Právě tak je o mnoho snadnější lidi rozdělovat a vrážet mezi ně klyn, ale těžší je chovat se jako slušný občan se snahou přispět k řešení problémů a otázkám společného zájmu - dospěli jsme do stádia homo

sapiens a žijeme ve společnosti - a úkolem novin a jejich dopisovatelů by tedy mělo být hledání toho, co je nám drahé a společné, namísto emocí používat rozumu a srdce na pravém místě a hloupost nahrazovat vzdělaností a výchovou.

Jan Jirásek

TELEFON

Jednou ráno zazvonil telefon, zvednu ho a kultivovaný hlas staršího pána se mne zeptá, zda hovoří s paní Fořtovou. Přitakám a ptám se, co pro něj mohu udělat. Vypráví mi, že je tady na návštěvě u dcery a pak se zeptá:

"Máte ty seznamy estébáků?"

"Myslíte ty, co vyšly v časopise Rudá krávo? Ano, mám."

"A víte, že jsou tam lidé, kteří žijí v Austrálii a vy je znáte?"

"Vím."

"A co s tím budete dělat?"

"Nic, protože jsem novinář a vím, jak je snadné někomu ublížit, nebo ho zničit škrtnutím pera. A také vím, jak je snadné podobné věci falšovat. Tyhle seznamy byly až do roku 1991 v rukou těch největších darebáků a ti si s nimi mohli dělat co chtěli, připsat tam koho chtěli. Máte-li důkazy proti lidem o kterých hovoříte, máte-li jména těch, které udali, nebo kterým ublížili, dejte mi je, dejte mi všechny informace a já si je ověřím a pak je ráda uveřejním."

Pracovala jsem v televizi a ve filmu řadu let, vím co je to "rychlý střih", tedy rychlá změna prostředí, charakteru. Ale takhle "rychlý střih", tak rychlou změnu, jsem ještě nezažila. Kultivovaný hlas se změnil v něco nepopsatelného, co na mne vyhrlo nadávky, kdy "ty bolševická svině, my tě vypráskáme bičem" byla ta nejslušnější. Byla to koncentrovaná špina, nenávisť a zloba. Udělalo se mi fyzicky nevolno a musela jsem se jít vysprchovat. I potom ve mě zůstal pocit smutku. Ten pán byl patrně celá ta léta v Československu hezky potichu, protože se bál. Teď už se nebojí, zvláště ne po telefonu, anonymně a v Austrálii a tak mi skutečně statečně vynadal a konečně si připadal jako hrdina.

Doufám, že se mu alespoň ulevilo!

Jana Háberová

BURWOOD NIGHT PATROL

SECURITY

GUARDS • PATROLS • ALARMS

**Ochráníme
váš dům, kancelář či obchod
s pomocí bezpečnostního systému.**

Provádíme kompletní instalaci

System, je monitorován do ústředí,
vlastní bezpečnostní oddíl strážců
**Objekty jsou nepřetržitě 24 hodin
pod kontrolou**

Odborný konsulant Vít Kafka

vám poradí i česky
na čísle 712 24 44

24 HOURS

Nad dopisy čtenářů

Vážená paní redaktorko,

Tak paní Čechová se zase vyznamenala svojí tirádou proti Václavu Havlovi. Poněvadž nemohu předpokládat, že moje odpověď paní Čechové bude otisknuta (moje poslední dvě odpovědi nebyly také uveřejněny), a jelikož se nechci zbytečně zlobit když dostanu Australské listy a vidím v nich články paní Čechové, myslím, že bude lepší, když mě přestanete Listy posílat. Člověk se musí dost zlobit s australskými novinami, které musím číst, abych věděl co se v Austrálii děje, a nač si mám otravovat život čtením článků paní Čechové. Kdyby byla obyčejným čtenářem byla by to jedna věc, ale ona je v redakci a tak jsou Listy za její články do jisté míry zodpovědné. O Československu jsem dobře informován, protože dostávám letecky noviny přímo z Prahy.

Je mi líto, ale paní Čechová snižuje kvalitu vašeho časopisu svými články proti Havlovi a ČSR.

Děkuji Vám
Roman P. Kratochvíl
ACT

V souvislosti s výše uvedeným dopisem mne napadlo hned několik věcí najednou. Nedávno mne paní Čechová v soukromém dopise obvinila, že jsem placena Pražským hradem za to, abych ji netiskla, dostala jsem řadu anonymních telefonátů, proč ji tisknu. Už kdysi dávno, když tato diskuse začala jsem napsala, že s názory i způsobem, jak je prezentuje paní Čechová nesouhlasím, ale vzhledem k tomu, že AL jsou jedním českým a slovenským časopisem v Austrálii a že ji tedy nemohu odkázat na konkurenci, se domnívám, že je správné, aby se její názor na stránkách novin objevil. Ale paní Čechová je skutečně v této době jen čtenář a žádným způsobem nezasahuje do redakční práce a proto se mi nezdá, že by měly být AL za její postoj zodpovědné. Za druhé je velmi těžké otiskovat všechny dopisy i reakce, které dostávám. Tolik na vysvětlenou. Jinak s následující odpovědí pana Kratochvíla souhlasím.

Jana Haberová

Milá paní Čechová,
Nevím jaké cíle sledujete Vašimi články, ale Váš článek o Václavu Havlovi (AL září) byl velmi neobjektivní tak jako Váš článek o Praze. Mimo to článek o Havlovi byl urážlivý a věřím, že přešel hranice reálnosti a dostal se do říše bajek.

Vaše výroky a politické teorie mě skutečně šokuji. Jakým právem na př. kritizujete Václava Havla, že "svoboda se v rukou lidí, kteří k ní duševně nevypělí, obrací v destrukci"? Havel, že není duševně vypělý pro svobodu? O jaké destrukci mluvíte? V českých zemích se hospodářská situace stále zlepšuje.

Myslím, že Václav Havel je víc duševně vypělý pro svobodu než my, co jsme odešli z republiky a nadávali na komunismus z bezpečí svobodného světa. Ti, co zůstali doma a odporovali komunismu a byli ochotni jít pro pravdu do vězení jsou morálně výše než my.

Dále píšete ... "historie je neúprosná, hodnotí skutky, činy a ne emoce". Havel byla zůstane v historii jedním z největších státníků. Byl obdivován všemi západními státy a myslím, že byl také respektován i na komunistickém východě. Podařilo se mu svrhnout komunistickou vládu bez krveprolití. To jsou fakta. Emoce je na př. Vaše antipatie proti němu.

Nebojím se "omílat starou písničku", jak vy píšete o pravomoci prezidenta. Fakt je, že náš prezident má proti prezidentu francouzskému nebo americkému pravomoc velmi malou.

Píšete dále....."do jaké míry byl mistrně národu podstrčenou figurkou (t.j. Havel)..."

Odkud máte tyto informace, paní Čechová? Tak, Sovětský svaz se nerozpadl ve skutečnosti? Neznám "The Alvany Intelligence Advisor", ale ten co píše že celá ta perestrojka a rozpad komunismu v Sovětském svazu je jen spiklenectví, myslím že asi nežije na naší zeměkouli. Pamatujete se, že po porážce Německa ve druhé světové válce mnozí Němci věřili, že Hitler je na živu a přijde Němce zachránit? To byly také takové bajky.

Píšete, že "jak do toho rámcového plánu (t.j. komunistického spiknutí) zapadají státnické činy Havla není těžko posoudit". Píšete ale, že "tresory (pravdy?) se otevírou a že vtip je v tom, že se toho většina naší generace těžko dožije". Máte pravdu, to je skutečně vtip, protože ti, kdo tyto teorie hlásali tu za 30 nebo 40 let nebudou a tak se nebudou muset ospravedlňovat z toho,

co hlásali.

Že Havel je částí nějakého komunistického spiknutí, tomu naprosto nevěřím. To, že došel při jednání s komunisty v roce 1989 ke kompromisu aby nebylo u nás krveprolití, to připustím. Ale bylo by lepší kdyby v listopadu 1989 se stala Praha Sarajevem? Já sám a většina národa je hrdá na to, že jsme měli sametovou a ne krvavou revoluci. Píšete, že v atmosféře podzimu "by lidé za Havla krev cedili"! Pár jednotlivců snad ano, ale celý národ? Po 40ti letech komunismu byl národ tak mravně zničený, že by necedil krev ani za Masaryka kdyby se v Praze objevil! Nezapomínejte, že se do posledních chvíli nevědělo, jestli se dělnická třída připojí ke generální stávce. Také venkov nebyl velmi revolučně naladěný. Jak Vy byste organizovala revoluci, kdybyste byla v Praze? A kdybyste se rozhodla neudělat žádné kompromisy? Co byste dělala kdyby tanky začaly střílet do lidí?

Je pravda, že Havel také dělal chyby. Jeho amnestie byla špatně vyvážená. Ale chyby dělal také Masaryk a Beneš. Také vláda dělala chyby, měla na př. zabavit peníze komunistickým činitelům. Nečetl jsem ale, že by to udělali Poláci, Němci nebo Maďari.

Odkud máte Vaše hospodářské zprávy a statistiky o ČSR? Píšete... "před Havlovým panováním byla republika nejméně zadluženou zemí východního bloku - dnes je jednou z nejvíce zadlužených zemí." Pokud vím, nejméně zadluženou zemí východního bloku (pokud se týče zahraničních dluhů) bylo Rumunsko. Ano, Československo mělo malou zadluženost. Ale, že jsme na tom nyní špatně? V březnu 1992 ČSR mělo hrubou zahraniční zadluženost US\$ 9.3 miliardy, ale ČSR jiné státy dlužily téměř stejný obnos, čili neto zadluženost byla nula! Nic!

Píšete... "nedá se říci, že by země byla svobodnější, šťastnější, spravedlivější a bohatší než v lednu 1990". Nesouhlasím. Je jasné, že to není pravdivý výrok. Měli jsme svobodné volby, privatizace hospodářských objektů pokračuje dobře, západní země investovaly miliardy do ČSR, nezaměstnanost v českých zemích je jedna z nejmenších v Evropě, 3,2 % v březnu 1992 proti australské 10,9 % (srpen 1992, nejposlednější statistiky). Mnoho lidí nyní jezdí do západních zemí,

literatura kvete, náboženským jednotám byly vráceny kostely, kláštery, lidé se mohou angažovat pro ochranu životního prostředí, atd.

Samozřejmě je ještě hodně potíží, jako na př. privatizace půdy na venkově, ale po 40ti letech komunismu se musí počítat s podobnými problémy.

Na zakončení ještě jeden Váš výrok: "...smlouva s Ruskem, která nás prý zbavila možnosti žádat na Sovětech odškodnění za 20 let okupace by musela vyrazit dech každému slušnému Čechovi a Slovákovi." Mě se zdá, že Vy ráda používáte emocionálních slov (abyste ovlivnila čtenáře). Mě ta smlouva dech nevyrazí a přesto se považuji za slušného Čecha! Jsem rád, že Rudá armáda není na československé půdě, ne jako v Polsku, východním Německu, Estonsku atd. A žádat repatriace na bývalém Sovětském svazu? Od které republiky? Od Ruska, Ukrajiny, Kazachstanu, Běloruska? Z čeho by to ti lidé platili? I Německo nežádá žádné repatriace a sype místo toho peníze do Ruska a staví domy ruským vojákům, aby se mohla armáda Spojeneckých států stáhnout z Východního Německa.

Roman P. Kratochvíl
21 Jefferis Street
Torrens ACT 2607

Vážená paní redaktorko,

nevím, zdali to bylo záměrné, že (v Listech č. 13) příspěvek Marcely Čechové následoval přímo po článku "Mlčení ticha", ve kterém se pan Urban zmiňuje například o poválečných Francouzích, kteří tenkrát, po německé okupaci, hledali obětího beránka, aby se tak sami vykoupili z vlastní viny.

Zrovna tak mi připadá nápadným, že její příspěvek byl bezprostředně následován odpovědí Miroslava Hornička, jemuž dnes u lidí nejvíce vadí "pesimistický skepticismus".

Každopádně si myslím, že takto vyjádřené názory těchto dvou panů jsou natolik dostačující, že není nutno zdůstojnit mezi nimi se nalézající příspěvek paní Čechové přímou odpovědí.

Přestože to jsou příspěvky podobné přetištěnému článku Jana Urbana, jenž podle mého názoru činí "Listy" hodnými přečtení, jeden je přesto vděčen za

občasnou "šáškárnu" z pera paní Čechové..

S přátelským pozdravem
Dr. Karel Slaviček
NSW

Doktoru Slavičkovi bych chtěla říci, že uspořádání příspěvku v minulém čísle bylo skutečně záměrné. Omlouvám se všem na jejichž dopisy se nedostalo, ale protože byly v podobném duchu jako předchozí, zdálo se mi zbytečné je otiskovat.

Jana Haberová

Vážení přátelé,

při své šestiměsíční návštěvě Evropy, ostentativně míněné podpořit morálně mého syna Michaela Mottla, který závodil v Barceloně jako "forward hand" na Australském SOLING-u, ale většinu času jsem strávil v Československu, kde jsem v Praze objevil realitní kancelář pana Václava Větrovského: RECOREAL. Kancelář mě byla doporučena mými plachtařskými kamarády v Sydney. Kancelář považuji za jednu z nejlepších a nejschopnějších svého druhu. Takže pokud někteří čtenáři dostali zpět jakékoliv nemovitosti, mohou jim doporučit RECOREAL. Pomohou vám se správou vašeho majetku, nebo i s prodejem. Další informace vám rád poskytnu na sydneyjském čísle (02) 997 39 63.

George Mottle
Sydney

Z tajů krás české řeči

Ne všichni Češi si dnes zakládají na původní slovanskosti češtiny. Nevídl v jejím indoevropsko-slovanském základu zdroj všech těch krkolomných a jazykolomných úkonů, jež nám jsou vlastní.

Od dob dobrého knížete Václava prošel náš jazyk nemalými zvraty, byl podroben dalekosáhlým reformám a prošel údobími životního ohrožování. Nicméně jeho praslavanský původ a jeho schopnost asimilovat - citlivky a i divoké nájezdy cizomluvy mu skýtají nezměrné a takřka nevyčerpatelné zdroje elánu a možnosti vyjadřovat ty nejjemnější odstíny ději, a to od Hradčan až po nejzapadlejší vsku.

Snad nejskvělejším triumfem češtiny je její sloveso. Je těžištěm naší věty a doveďme si pohrávat se slovesy naprosto suverénně, ba eskamotérsky. Už to samo "pohrávat" je výrazem do neslovanských řečí povyté nepřežliteným, i když pro tuto chvíli opomeneme i jinou variantu, "pohrát".

Polepšovat-polepšit. Zlepšovat-zlepšit. Nadlepšovat-nadlepšit - to je jen chudíčká ukážka kvítků oné naší divotvorné Krakonošovy zahrádky, odemknutelné jen našim českým klíčem.

V angličtině nelze vyjádřit jedním slovem rozdíl mezi "polepšit", "zlepšit" a "vylepšit", natož potom mezi "polepšit", "polepšit si", "polepšovat si" a "polepšovat se", "lepšit se", "zlepšit se", "zlepšovat se..." Polepšovat, nikoli zlepšovat. Nikoli lepšit.

A což naše "připo" a "popo"? Popostrčit, popostrkovat, připostrčit, připostrázit, připosrážet. Popolést, popolést, a desítky jiných jim podobných kouzel, často i nepopsatelných či spíše neschopných či nesnášlivých popisu.

Žár, žeh, žehlička, žehlit - i tady náš Krakonoš zasil roztodivná semínka. Jen my, Češi - ženy i muži - dovedeme vychutnat i vychutnávat rozdíl mezi sukní vyžehlenou, nažehlenou či jen přezehlenou. Lze žehlit a žehlit si. Žehlit se však také lze. Saty se právě žehlit.

Nechcete-li si podřýt zdraví myslí, nepokoušejte se vyjádřit anglicky: Nejsa s to kloudně přezehlit svůj smoking, žehlit si to u té nejdražší, aby mu ho přezehlila, zatímco ji potom v nažehleném úboru vyznával dík, byť poněkud naškrobeně, ona povzdychla - to jsem se dnes nažehlila!

B.S.

POZDRAV Z LEGIE

Jan Plavec

Ve Franklinu, na samém spodku světa stojí bílý pomníček: "Great European War". Voják se kloněnou hlavou se tu již přes sedmdesát let opírá o pušku. Prohlédl jsem si ho zblízka. Sádra se z něj pomalu začíná odlupovat a pod ní... opravdická, rezatá flinta z první světové války. *Lest we forget*. Tak ono to skutečně všechno byla pravda!

Dávno, dávno na podzim roku 68 jsem se přijel do Prahy rozloučit a udělat poslední nákupy exulanta. Nepřidal jsem se totiž k tomu ukvapenému stádu hrnoucimu se impulsivně ven hned koncem srpna. Nechal jsem si vše uležet a dozrát, možná šlo skutečně o omyl!?

Jednal jsem s rozvahou. Dokonce jsem i ukázněně rozvázal pracovní poměr - však bylo v republice dost zmatků i beze mne. Teď jsem se ale také chystal za kopečky.

Za pracně nabyté úspory, ze kterých jsem plánoval zakoupit v roce 1995 Mopedu jsem si v posledním vlasteneckém zápalu v okresním městě koupil čs. tranzistorové rádio zn. Doly (nejsou tady do něj baterie), fotoaparát Mikroma, n.p. Meopta (není tady do něj k dostání film), holičův přístroj B 530, ponorný vaříč "Reika" a baterku zn. "M" na nabíjení ze sítě (všechno je to na 220 V a do zdejších zásuvek to stejně nepasuje). Dále jsem v krajském městě koupil harmonikový kufr "Kazeto" (v přímořském vlhku se mi rozlepil a roztáhl). Tamtéž jsem po dlouhém a důkladném zkoušení zakoupil perfektně padnoucí vlněný oblek z Odevných Závodů Trenčín (ten se mi zcvrkl hned po přechodu hranic, jak jsem se strachy zapotil). Chtěl jsem být do světa dobře vybaven a co víc, mít železnou zásobu pro případ, že by došlo do tuhého - v nejhorším to vše výhodně prodám, však to stálo řadu peněz! Kdybych tenkrát lépe znal tržní situaci na Západě, nakoupil bych raději ruksak plný štríce salámy. (Z těch dvou Liber, které mi čs. státní banka povolila vyvést, jsem vydržel jen dva týdny o chlebě a vodě). Jediná univerzální a dodnes použitelná věc, kterou jsem doma koupil, byla španělská kytara zn. "Cremona" Luby (zachránil jsem ji za 970 Kčs z rukou sovětského vojáka v obchodě s

hudebními nástroji v Trutnově).

Do Prahy jsem přijel sehnat luxusní zboží, jaké se do Podkrkonoší jen zřídka dostalo. A skutečně se mi v Bílé Labuti podařilo v dlouhé frontě vybojovat růžový skládací deštník a stříbrné knoflíky do manžet. Dnes již nevím proč právě tyto dvě věci, asi nic jiného nebylo k dostání. V Mladých Bucích bych se s tím neodvážil vylézt na veřejnost, pro exil jsem byl tak ale každopádně připraven na všechny eventuality: Do deště i do salonu - záleží kde se uchytím.

Ještě jsem také tajně doufal, že v hlavní městě Československé socialistické republiky budou mít k dostání vlněné ponožky - to bych zůstal doma. Neměli. Dvacet let studené války a tuhé zimy v Krkonoších udělaly svoje. Víc omrzlin jsem už nechtěl. Nohy v bavlněných podkolenkách mi kvedlají v Pohorách, za peci sedět nemohu - ublí a dříví je jen na příděl, půjdu tedy do světa. Švihácky jsem si to tak štrádoval od Koruny (dal jsem si tam držkovou) nahoru Václavákem a připadalsi velice svěťácky. Však jsem ty životní úspory rozfofroval v pěkném stylu... stříbrné knoflíky! Popotáhl jsem si manžety a natáhl ruku jestli neprší - rád bych vyzkoušel deštník než se vydám na cestu. Bylo to jakési poslední korso budoucího exulanta. Ano, zde kráčí další syn tohoto tragického národa loučící se se svou zemí. Poklekám v duchu na staletou dlažbu - toto je můj Růžový palouček..... no, no... jen neplačte, vždyť nejsem první. Šel přede mnou pedagog Komenský, utekl hokejista Záborský, zdrhnul i výtečný trombonista "Penal" z Mandlovek pod nádražím ve Dvoře. Jdu teď i já a za mnou půjdou další. To už je osud země na křižovatce Evropy - spousta provozu. Ostudu vám ale dělat nebudu! Jsem dobře vybaven. Jen se na mně pěkně podívejte, dokud máte čas! Otevřel jsem deštník. Chlap u kiosku, před kterým jsem takto ztrnul v pomníkove póze na mně vrhnul udivený pohled, napařil si do pusy poslední sousto uzenky s hořčicí, zbytkem housky vytřel tácek, olízl si prsty, podíval se na hodinky.... a rozběhl se za tramvají! Jim je to vuřt!!! Člověk se sem extra přijede z venkova ukázat a jim je to putna! Holka mě navíc k tomu dala vale - spolehni se na ty Pražáčky! Ze se mnou neuteče, chyběla by jí prý Prodaná nevěsta! Tohle jsou teda lidi!! Za kus kulturního žvance

prodávám že nicha i svobodu. Ještě, že budu emigrovat - tenhle národ si mě nezaslouží! Jdu na nádraží.

V polovině Václaváku jsem se zastavil, abych zkontroloval "Ruskou knihu" na druhé straně. Nikdo jim nevymlátil výklad? No jo, jsme přece kulturní národ - knihy by v tomhle syčravém počasí mohly navlhnout. Proto mají zabeđená okna nahore v Národním muzeu! Než jsem se opět rozešel, ozvalo se za mnou tiché zazvonění. Otočil jsem se. V tmavém průchodu tam stála schliplá postava legionáře z I.S.V. - jak ztracený Blanický rytíř mezi civily. Na vetché hrudi mu na moly prožrané uniformě cinkaly medaile, jak se třasl zimou. Boty, ještě s posvátnou prstí od Zborova měl promočené a vlhko mu stoupalo ovinovačkami ke kořenům. Splhlé péro v čapce na stříbrné hlavě a z ní, smutné oči hledí do prázdna. Vidím v nich pluky jeho věčně mladých kamarádů i jeho hrstku pamětníků nenávratně mizet v propadlišti, ze kterého se už tak-tak vyhrabali, a které dějiny za nimi zase s bouchnutím zavřely. Vždyť ani my už nevěděli, že někteří naši dědové před padesáti lety bojovali na stejné straně jako australští "dědci" ve Francii, a že jejich dědové vybojovali za císaře pána Hercegovinu (tomu se to už mele!... nebo ještě kvůli tomu?) a to už vůbec nemluvě o Maximiliánově Mexiku (kam dodnes zní v trumpetách česká dechovka). Boka Kotorská, Verdun, Sibíř... Legie! Zatočil jsem parapletem jako Chaplín hůlkou, abych ho trochu rozveselil, on ale nic. Jen dál koukal do toho pošmourného dvacátého osmého října devatenáct set šedesát osm, ve kterém se opět nic nekonalo.

Šel jsem dál. Měl jsem své starosti, nechtěl jsem pod tím dekleem prožít zbytek svého života. Ještě mě neomrzel! Naopak, přičuchl jsem si jak báječně může vonět. Čert vem boj za "Šťastné Zitrky". Však my jsme ty děti, co pro ně bojovali a umírali naši dědové v Haliči a na Piavě a naši otcové v poušti a ve slovenských horách. Už dost bojování a umírání, dost zitrků v moči páchnoucích průjezdech. Já si své odsloužil - já položil třicet let na oltář vlasti. Pro mne teď září Jižní kříž. Dávám se do legie těch, co se rozhodli žít - DNES, ač v cizině. Vždyť ŽÍT je samo o sobě pěkná makačka, obzvlášť když se není na co vymlouvat.

Snad právě proto je pořád tolik válek, hnutí a programů. někdo se v nich schovává, jiný nešťastník jim naletí. Se mnou tedy nepočítejte. Už nesalutuji!

Mrzí mne však dnes, že jsem tenkrát v tom velkoměstském ruchu chvíli nepostál a nepromluvil s ním. Měl jsem mu poděkovat. Vim, že to ti hoši od Zborova mysleli dobře. Že to nevyšlo je něco jiného. Lehko jim dnes vyčítat "Legionares Disease" - co ale oni tenkrát věděli o airconditioning! Měl jsem mu poděkovat za naši generaci, za ČSR nebo alespoň za východočeský kraj, či jen za trutnovský okres.... i za sebe by stačilo. Snad ještě nějaký zbyl! Je mi líto, že nepochodovali jako tady na ANZAC Day, že si jich Československá socialistická republika nevážíla.

A tak, než té VASÍ republika dají "Rozchod!", vám, nedohledným řadám legionářů, odsud z konce světa, kde máte také pomníček, vzdávám k jejímu poslednímu výročí čest a díky. Nazdar!

Jan Plavec

P.S. Touto cestou zároveň odkazuji Plavecký hrad a Podhradie zpátky Habsburské koruně.

"THE SEWING MACHINE MAN"

opravy a prodej nových i starších šicích strojů a "overlookers", domácích i průmyslových

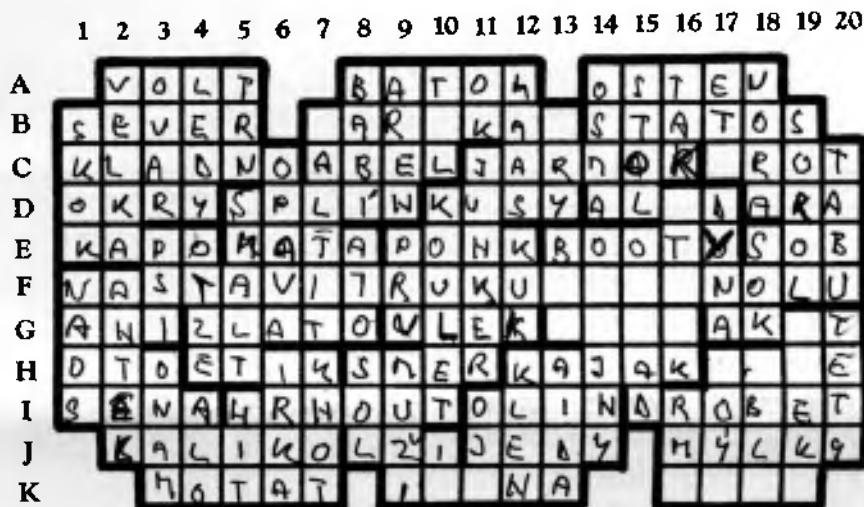
Naše firma poskytuje servis pro západní Sydney od Parramatty po Mount Victoria v Blue Mountains

JIRÍ ŠVEHLA

23 Bunbina Ave

Mount Riverview 2774

tel: (047) 39 14 70

AFORISMUS

„Věděl dobře, kdy má...“ (dokončení v tajence).

VODOROVNĚ: A. Jednotka elektrického napětí; tlumok; trn. — B. Světová strana; kapacitní dioda; nepohyblivá část stroje. — C. Středočeské město; Adamův syn; výroční trh (slovensky); mongolský pastevec. — D. Žlutohnědá barviva; trudnomyslnost; částečný; feudum; papoušek. — E. Vedoucí; slovensky „kotě“; řemeslnický stůl; anglicky „kořist“. — F. Tajenka. — G. Spojka; drahý kov; lyžařský výtah; žebrák v mariáši; ostrý přízvuk. — H. Mužské jméno; mravouk; směr (slovensky); indiánský člun; kulka. — I. Senošeč; sunout; Olda; trošku. — J. Bavlněná tkanina; nepravdy; vlastní hádum; omyly. — K. Plést; ženské jméno; hudební nástroj.

SVISLE: 1. Tělocvičný prvek; síň starořeckého chrámu. — 2. Závažná; domácí Anatol. — 3. Zabíjačková pochoutka; domácí zvířata;

na ono místo. — 4. Ledové kry; město v SRN; pobídka. — 5. Osten; email; slágr. — 6. Slezské město; Evropanka. — 7. Zápasit; část svíčky. — 8. Název pozdního léta; a sice; solmizační slabika. — 9. Španělské město; dříve (zastarale); páni. — 10. Nezpevněná usazenina; kutálet; římská čtyřka. — 11. Označení našich letadel; příslušník pruské venkovské šlechty; slůvko ohrazení. — 12. Český herec (Hugo); kukuč; uzavřená společnost. — 13. Neověřeno; SPZ Bratislava; Verdiho opera. — 14. Osmiveslice; patřící k oknu. — 15. Slovensky „stůl“; odpad. — 16. Tím způsobem; tlustě; SPZ okresu Rychnov nad Kněžnou. — 17. Značka našich elektrospotřebičů; pišečný přesyp (řidčeji); parková květina. — 18. Liščí doupě; rival; ančar. — 19. Dravý pták; islámský učenec. — 20. Posvátný zákaz; příbuzné. **Pomůcka:** Aren. booty, dyna. Otze.

TAK SE NĀM...

...PŘEMNOŽILI POLITIKOVĚ...

...NO...

...SNAD SE O NĚ...

...PŘÍRODA...

...NĚJAK POSTARÁ!!!

Kobra

BETONOVÁNÍ

všeho druhu odborně vyhotoví

MIREK

(02) 622 1712

CUISINE ART CATERING*Pty Ltd*

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené misky a další speciality

Přesné informace :

telefon: 525 3971

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

Dr. JAN ROSA

odborný zubní lékař

Suite 8 - 560 Pennant Hills Road

WEST PENNANT HILLS

ordinuje : úterý - čtvrtek - sobota

tel. objednávky od pondělí do soboty

na čísle : 481 8878

LISACEK & CO**BARRISTERS & SOLICITORS****LEGAL ADVICE**

1 st Floor, 69 a Grote Street

ADELAIDE S.A. 5000

Telephone : (08) 231 5909

ALL INTERNATIONAL OFFICE MACHINESProdej a opravy nových i starších
"typewriters, photocopiers & faxes"

Dílna a obchod - 102 Percival Road

STANMORE, NSW 2048

Tel 5693 691 nebo 214 7402

Vladimír Bohdan

Václav Novák

457 9443

306 781

L. & G. PERGL*Česká Optická Firma*

57 Pelham Street

CARLTON VIC. 3053

tel: (03) 663 6242

DO YOU HAVE BROKEN GLASS ?call
VITA KOZAKRepair Crystal
GlassExp. from Bohemia
since 1966

Tel: 02-529 4967 - 14 Horbury St. SANS SOUCI 2219

L E O COMPUTERS

Nabízíme od "Notebook" až do "Tower 486/33"

Systémy pro úřad nebo doma, pro navrhování i výrobu

český & slovenský "wordprocessor" **T602**

včetně opravného a překladového slovníku

SKODEX INTERNATIONAL

Unit 3, 5-9 Hunter Street

PARRAMATTA, NSW 2150

Tel 891 3599

Fax 891 2058

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

Australia

CAD/CAM

specialists

MICROSTATION, DRAFTeasY, SMARTCAM

7 Boonah Street

WENTWORTHVILLE

NSW 2145

Tel: (02) 636 1873

Fax: (02) 631 2024

Mobile: 018 288 477

BONDI REMOVALS**FURNITURE REMOVALS****& STORAGE**

no job too small - no removal too large

LOCAL - COUNTRY**INTERSTATE - OVERSEAS****PHONE: 365 0993 FAX: 550 26 14**

Hovoříme česky a slovensky.

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION**AUSTRALSKÉ LISTY** měsíčník
Čechů, Moravanů a Slováků v Austrálii.Vydává: **HABER-PILOT Pty. Limited**
7 Boonah Street,
WENTWORTHVILLE NSW 2145
Tel: (02) 636 1873 Fax : (02) 631 2024Vedoucí redaktorka: **Jana Haberová**
členové redakčního kruhuNázory redakce se nemusi ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.**INZERCE:**Nabízím za U\$ 40.- denně
samostatný byt
(2 ložnice, obývací pokoj s přísl.
u Metra, 10min do středu Prahy.
Rovněž zajistím odvoz z letiště,
vyjíždky i mimo, vstupenky do
divadel, kin a pod.**Dr. Michaela Losová**
Pod Strání 19
100 00 Praha 10
Telefon v Austrálii :
(02) 974 5746**Bohemia Travel**
nabízi :
říjen - listopad
z Melbourne do
Evropy
letenka od \$ 1580.-
Výhodné ceny
i z jiných míst
Zařídíme návštěvy
vašich příbuzných z
Československa
volejte : (03) 510 24 74**DOPISOVAT** si chce rodina **Prudíkova**
Manželé (31 a 32 let), čtyři děti, (10, 8 a dvojčata 3.)
Koničkem je jim hudba a filmové umění.
Máte-li zájem, pište na adresu :
Miroslav Prudík
Mirová 17
Velké Meziříčí 59401 - CZECHOSLOVAKIA**AVRO film**
video**ZAJISTÍ :**Video záznamy všeho druhu.,
převod českých černobílých
kazet na barevný australský
systém (SECAM na PAL)
převádění rodinných
filmů na video12 Harrod Street
PROSPECT
NSW 2149 tel: (02) 621 7586**SM Jewellery**Prodej zlatých a stříbrných šperků.
Návrhy nových šperků, modernizace
a opravy.Odborné odhady pro pojišťovnu.
Nejlepší ceny pro krajany
Tel.: (02) 411 1429
Fax : (02) 413 3474Shop 13, Chastwood Chase,
Victoria Ave, CHASTWOOD
NSW 2067**AIR CARGO SERVICE**dopravíme letecky a
spolehlivě zásilky
do mnoha míst Evropy
za velmi výhodné ceny
Informace: (02) 570 6327
Fax: : (02) 580 0255**L. & T. Martin Pty Ltd.**
HURSTVILLE NSW 2220**DIVER'S MECCA**Všechno pro potápěče
O DOVOLENÉ V QUEENSLANDU
se naučte potápět na HERVEY BAY.
Ideální podmínky: - teplá voda

- potopené lodě
- korály
- spousta ryb

Instruktor: **Vladimír Novák**
tel: 071-25 1626 fax: 071-25 1833
472 ESPLANADE,
HERVEY BAY - QLD, 4655Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____

Stát _____

P. Code _____

Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na
HABER PILOT PRODUCTION
7 BOONAH STREET
WENTWORTHVILLE 2145Předplatné - zaškrtněte
První polovina 1992
Celý rok 1992☒ \$15.60
☐ \$31.20

**CESTUJTE S NÁMI
DO CELÉHO SVĚTA**

1st Floor, 188 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 2474, (03) 510 2482

A.H. (03) 878 8984 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

Vaše cesty do celého světa, návštěvy z Československa,
cesty kolem světa, ubytování, půjčování aut,
EURORAIL- vlakem po Evropě, pojištění, cesty lodí,
cestování po Australii a další.

**PODPORUJTE
ODEBÍREJTE
ČTĚTE**

**AUSTRALSKÉ
LISTY**

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**AIRBUS
A 310-300**

ČSA

CZECHOSLOVAK

AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

POHODLNÁ CESTA DO PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM

SE SINGAPOREM A BANGKOKEM

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

CZECHOSLOVAK AIRLINES

Suite 808 Australia Square Tower

George Street, SYDNEY

Tel. 247 6196

CONTACT
P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
A DALŠÍ

Unit 4, 175 Gibbes Street

CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA

Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

Superior Performance At An Affordable Price